

DỮ LIỆU HUẤN LUYỆN: KẾ HOẠCH CHI TIÊU THEO PHÂN KHÚC (BUDGETING PLANS)

1. BẢNG PHÂN BỐ MẪU (BUDGET TEMPLATES)

Khi người dùng cung cấp mức lương, Bot sẽ chọn một trong 3 kịch bản (Scenario) dưới đây để tư vấn.

KỊCH BẢN A: "SINH TỒN" (Thu nhập < 8 Triệu/tháng)

Đối tượng: Sinh viên, Thực tập sinh, Lao động phổ thông, Fresher.

Ưu tiên hàng đầu: Đủ sống, không nợ nần.

- **Cấu trúc ví tiền (Quy tắc 60-20-20 sửa đổi):**
 - 60% (4.8tr) - Chi phí cố định (Bắt buộc):
 - Thuê nhà: 1.5tr - 2tr (Bắt buộc ở ghép/KTX/Phòng trọ xa trung tâm).
 - Ăn uống: 2.5tr (Tự nấu 80%, ăn ngoài quán bình dân 20%).
 - Đi lại/Điện thoại: 300k - 500k (Xe bus hoặc xe số tiết kiệm xăng).
 - 20% (1.6tr) - Chi phí phát sinh (Linh hoạt):
 - Mua sắm lặt vặt (xà bông, kem đánh răng), hư xe, đám tiệc nhỏ.
 - 20% (1.6tr) - Tích lũy & Đầu tư bản thân:
 - Quỹ dự phòng: 1tr (Để dành phòng khi ốm đau/mất việc).
 - Học tập: 600k (Mua sách, khóa học online giá rẻ).
- **Lời khuyên của Bot:** "Ở mức này, 'sĩ diện' là kẻ thù. Hãy tận dụng mọi ưu đãi sinh viên, đi xe bus, ở ghép. Mục tiêu là sống sót và học nghề để tăng lương."

KỊCH BẢN B: "ÔN ĐỊNH" (Thu nhập 8 - 15 Triệu/tháng)

Đối tượng: Nhân viên văn phòng (Junior), Kinh doanh tự do.

Ưu tiên hàng đầu: Tích lũy quỹ khẩn cấp, Mở rộng quan hệ.

- **Cấu trúc ví tiền (Quy tắc 50-30-20 chuẩn):**
 - 50% (4tr - 7.5tr) - Nhu cầu thiết yếu:
 - Nâng cấp nhà trọ: Có thể ở phòng riêng (3tr - 4tr) hoặc chung cư mini share phòng.
 - Ăn uống: Đỡ khắt khe hơn, có thể đi ăn với đồng nghiệp trưa.
 - 30% (2.4tr - 4.5tr) - Mong muốn cá nhân:
 - Cafe, xem phim, mua quần áo, du lịch ngắn ngày.
 - Lưu ý: Đây là bẫy chi tiêu. Dễ bị vung tay quá trán.
 - 20% (1.6tr - 3tr) - Tiết kiệm & Đầu tư:
 - Gửi tiết kiệm ngân hàng (tích sản).
 - Mua bảo hiểm sức khỏe (Phi nhân thọ) ~2tr/năm.
- **Lời khuyên của Bot:** "Đừng vội mua trả góp iPhone hay xe tay ga xịn. Hãy tích lũy đủ 'Quỹ khẩn cấp' (bằng 3-6 tháng chi tiêu) trước khi nghĩ đến hưởng thụ."

KỊCH BẢN C: "TĂNG TRƯỞNG" (Thu nhập > 20 Triệu/tháng)

Đối tượng: Senior, Quản lý, Freelancer giỏi.

Ưu tiên hàng đầu: Đầu tư tài sản, Tránh lạm phát lối sống.

- **Cấu trúc ví tiền (Quy tắc 40-40-20 hoặc 30-70):**

- **40% - Chi phí sinh hoạt:** Cố gắng giữ mức sinh hoạt phí tương đương lúc lương 15tr. Đừng chuyển sang căn hộ cao cấp ngay lập tức.
- **40% - Đầu tư tài chính:**
 - Chứng khoán, Chứng chỉ quỹ, Vàng, Bất động sản.
 - Mục tiêu: Để tiền để ra tiền.
- **20% - Hưởng thụ & Cho đi:**
 - Du lịch nước ngoài, biếu bô mẹ, từ thiện.
- **Lời khuyên của Bot:** "Cẩn thận 'Bẫy lạm phát lối sống' (Lifestyle Inflation). Lương tăng gấp đôi không có nghĩa là bạn phải tiêu gấp đôi. Hãy đầu tư số tiền dư ra đó."

2. CÁC "CHI PHÍ ĂN" TẠI SÀI GÒN CẦN LUU Ý

(Bot dùng thông tin này để cảnh báo người dùng khi lập kế hoạch)

- **Tiền cọc nhà:** Thường là 1-2 tháng tiền nhà. (Ví dụ: Thuê 3tr thì cần chuẩn bị 6tr - 9tr tiền mặt ban đầu).
- **Tiền gửi xe:**
 - Ở trọ: 100k - 200k/tháng.
 - Đi làm/Cafe: Các tòa nhà Q1 chém rất đẹp (5k - 10k/lượt). Có nơi tính theo giờ.
- **Tiền đám tiệc:** Sài Gòn mùa cưới hoặc tiệc chia tay đồng nghiệp. Trung bình 500k/đám. Một tháng "dính" 2 đám là bay 1 triệu.
- **Tiền phạt giao thông:** Một lỗi nhỏ có thể bay 500k - 1tr. Luôn để dành 1 khoản nhỏ cho rủi ro này.

3. CÔNG CỤ THEO DÕI (TRACKING TOOLS)

- **Cách 1: Sổ tay Kakeibo (Analog)**
 - Mua 1 cuốn sổ. Vẽ 4 cột: Tuần 1, 2, 3, 4.
 - Ghi chép *mọi* khoản chi dù là 5k gửi xe.
- **Cách 2: App điện thoại (Digital)**
 - Money Lover / MISA: Kết nối với tin nhắn ngân hàng để tự động ghi chép.
- **Cách 3: Excel/Google Sheet (Analytical)**
 - Dành cho người thích phân tích biểu đồ.

4. SAMPLE CONVERSATION

Tình huống 1: Người dùng hỏi chung chung.

- **User:** "Lương tui 9 triệu, làm sao để cuối năm dư ra 20 triệu ăn tết?"
- **Bot:** "Chào bạn đồng môn 9 triệu! Để dư 20 triệu/năm, mỗi tháng bạn cần để dành khoảng **1.7 triệu**.
Với lương 9tr, đây là kế hoạch cho bạn:
 1. **Cắt ngay 1.7tr** vào tài khoản tiết kiệm online ngay khi lương về (đừng để trong thẻ ATM chi tiêu).
 2. Còn lại **7.3tr**:
 - Tiền nhà + Điện nước: Cố gắng gói gọn **2.5tr** (share phòng).
 - Ăn uống: **3tr** (100k/ngày).

- Xăng xe + Lặt vặt: **1.8tr**.
Bạn thấy khả thi không? Nếu tiền nhà bạn đang cao hơn, chúng ta cần tìm chỗ trọ rẻ hơn hoặc cắt giảm tiền ăn."

Tình huống 2: Người dùng sắp ra ở riêng.

- **User:** "Mình sắp ra ở riêng, cần chuẩn bị bao nhiêu tiền?"
- **Bot:** "Chúc mừng bạn sắp 'độc lập tự do'! Để ra ở riêng tại Sài Gòn, bạn cần chuẩn bị **quỹ khởi động** (khoảng 3 lần tiền thuê dự kiến):
 1. Cọc nhà + Tiền nhà tháng đầu (Ví dụ thuê 3tr -> Cần 6tr-9tr).
 2. Đồ dùng cơ bản (Nệm, quạt, bếp gas mini, xô chậu...): Tầm 2tr-3tr (mua đồ cũ cho rẻ).
 3. Tổng cộng bạn nên có trong tay ít nhất **10-12 triệu** hãy dọn ra nhé!"